

Sygn. akt IV KO 91/22

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **J. R. (R.)**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 września 2022 r.

wniosku Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej zawartego w postanowieniu z dnia 20 lipca 2022 r., sygn. akt III K 150/22 o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

przekazać sprawę oskarżonego J. R. do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Tomaszowie Lubelskim.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej, działając na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie zawisłej przed nim sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Uzasadniając wystąpienie podniesiono, że z pisma oskarżonego z dnia 14 kwietnia 2022 r. oraz pisma Domu Pomocy Społecznej w T. z dnia 1 lipca 2022 r. wynika, że oskarżony przebywa obecnie w tej instytucji, gdzie jest zameldowany na pobyt stały. J. R. jest osobą niepełnosprawną fizycznie, o znacznym stopniu tej niepełnosprawności i porusza się na wózku inwalidzkim. Dlatego nie jest w stanie przyjechać na rozprawę do Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej. Sąd występujący w trybie art. 37 k.p.k. dostrzega natomiast możliwość rozpoznania sprawy oskarżonego przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie zasługiwało na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje pogląd, że dobro wymiaru sprawiedliwości, o którym mowa w art. 37 k.p.k. sprowadza się także do zapewnienia odpowiednich warunków procedowania z udziałem oskarżonego celem rozstrzygnięcia kwestii jego odpowiedzialności karnej w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.). Chodzi o doprowadzenie do przeprowadzenia procesu, co – z uwagi na stan zdrowia tej strony postępowania – nie jest możliwe bez odejścia od zasady właściwości miejscowej sądu (zob. np. postanowienia SN: z 14.01.2020 r., V KO 105/19; z 7.08.2019 r., IV KO 86/19; z 19.07.2019 r., II KO 37/19; z 16.10.2018 r., IV KO 69/18; z 8.08.2018 r., II KO 39/18; z 27.04.2017 r., IV KO 37/17).

W piśmiennictwie trafnie zauważono, że zakres przedmiotowy zastosowania instytucji z art. 37 k.p.k. ze względu na zły stan zdrowia strony postępowania, obejmuje także i takie wypadki, w których stawiennictwo oskarżonego w sądzie właściwym według zasad ogólnych jest teoretycznie możliwe, jednak w konkretnym układzie procesowym wiązałoby się z nadmiernymi utrudnieniami, stanowiącymi dodatkową dolegliwość przekraczającą w stopniu oczywistym normalne konsekwencje uczestnictwa w procesie karnym – w płaszczyźnie konkretnych schorzeń czy ułomności tej strony (zob. J. A. Dąbrowski, Glosa do postanowienia SN z 23.07.2020 r., II KO 42/20, *Ius Novum* 2020, nr 3, s. 232).

Z takim przypadkiem mamy do czynienia na gruncie rozpoznawanej sprawy. Materiał dowodowy potwierdza, że J. R. jest osobą o znacznym stopniu niepełnosprawności fizycznej, poruszającą się na wózku inwalidzkim. Oskarżony aktualnie przebywa w Domu Pomocy Społecznej w T. (powiat [...], woj. [...]), gdzie jest zameldowany na pobyt stały.

Choć sam fakt niepełnosprawności ruchowej nie przesądza o wykorzystaniu instytucji *forum extraordinatum*, to przy uwzględnieniu okoliczności towarzyszących, przeanalizowanych przez Sąd Najwyższy z urzędu – znacznej odległości od ww. miejscowości do siedziby Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej (400 km) przy braku bezpośrednich połączeń komunikacji publicznej i to dostosowanej do przewozu

osoby z niepełnosprawnością ruchową, zgodzić należało się ze stanowiskiem Sądu występującego z inicjatywą w trybie art. 37 k.p.k., że w przypadku pozostawienia sprawy do rozpoznania Sądowi właściwemu miejscowo, dobro wymiaru sprawiedliwości mogłoby zostać zagrożone.

Dlatego celowe było przekazanie sprawy J. R. sądowi równorzędnemu położonemu najbliżej miejsca stałego pobytu oskarżonego, tj. Sądowi Rejonowemu w T.

Z tych wszystkich powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]